

ÖDEME DAVRANIŞLARI

Mayıs 2018

**Ödeme vadeleri küresel olarak 2 gün uzadı:
Gardınızı erken düşürmeyin!**

YÖNETİCİ ÖZETİ

Marc Livinec, Sector advisor

+33 184 11 6198

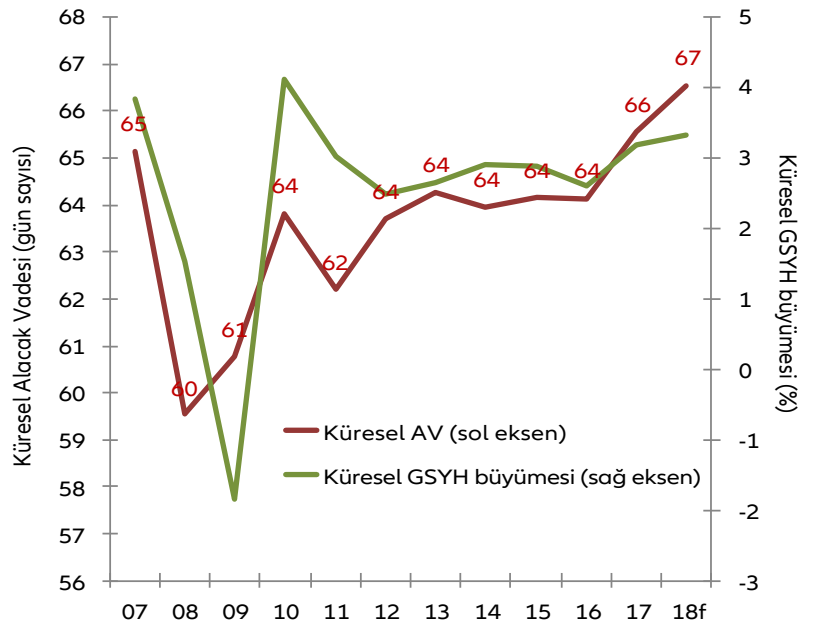
Marc.livinec@eulerhermes.com

- Küresel büyümeyle ilgili iyi haberler gelmeye başlamış olsa da ödeme vadeleriyle ilgili haberler o kadar iyi değil. 2017 yılında alacak vadeleri dünya çapında ortalama 2 gün uzayarak 66 güne, yani 2007 yılından beri görülen en yüksek seviyeye çıktı. Bundan önceki beş senede alacak vadelerinin ortalaması 64 günde sabit kalmıştı. Küresel büyümenin hızlanmasıyla şirketlerin müşterilerinin ödemelerini yapacaklarına dair güvenlerinin artması ödeme vadelerinin de uzamasına neden oldu. Olumlu ekonomik ve finansal görünüm nedeniyle 2018 yılında ortalama alacak vadelerinin 1 gün daha artarak 67 güne çıkmasını bekliyoruz.
- 2017 yılında her üç ülkeden ikisinde ve her üç sektörden ikisinde alacak vadelerinde artış oldu. Vadelerin özellikle arttığı yerler genelde zaten yüksek olduğu yerler oldu. 2017 yılında her dört şirketten biri ödemelerini ancak 90 gün içinde alabildi. Gelişmekte olan ülkeler için bu vade 3 şirketten 1'inde geçerliydi.
- Genel olarak bakıldığında; elektronik, makine ve inşaat sektörleri en yüksek alacak vadesine sahip sektörler (hepsinde AV 85 günün üzerinde). Bunlar, 90 günden fazla alacak vadesi olan şirket sayısının en yüksek olduğu sektörler. Elektronik sektöründe "alacak vadesi 90 günü geçen şirket sayısı" toplam şirket sayısının neredeyse yarısı kadar. Sermaye malları ve inşaat sektöründe ise neredeyse beş şirketten ikisinin alacak vadesi 90 günü geçiyor. Yelpazenin diğer ucunda küresel ortalamaya göre çok daha kısa alacak vadelerine sahip; tarımsal gıda, ulaşım ve eğlence mallarına ait sektörler yer alıyor.
- Alacak vadelerinde en çok artışın görüldüğü bölgeler; ABD, Euro Bölgesi'nin bir kısmı ve Çin. 2017 yılında alacak vadesi ABD'de 2 gün arttı. Euro Bölgesi'nde de artış 2 gündü (66 güne çıktı). Bölgede; İspanya, Portekiz, Yunanistan ve Hollanda gibi ülkelerde belirgin artışlar olurken; İtalya, Danimarka ve Finlandiya'da keskin düşüşler yaşandı. Çin'de alacak vadelerinde 3 gün artış oldu ve ortalama vade 92 güne son 10 yılın zirvesine ulaştı (bir karşılaştırma yapmak gerekirse, Asya bölgesinin geneli için AV'de ortalama 1 gün artış oldu).

GRAFİK NOTU

Grafik 1'den de görülebileceği gibi alacak vadeleri ve küresel ekonomik faaliyetler arasında bariz bir korelasyon var (bu grafikte ekonomik faaliyetler GSYH büyümesi olarak gösterildi). 2007 ve 2008 yıllarında yaşanan ekonomik ve finansal krizler şirketlerin; alacak tahsilatlarını yakından takip etmelerine veya bir an önce gerçekleştirmelerine neden oldu. Bu da alacak vadelerinde küresel olarak keskin bir düşüş yarattı (2008 yılında ortalama alacak vadeleri 5 gün azalarak 60 güne düştü). Daha sonra büyümenin yeniden başlamasıyla alacak vadeleri 64 güne uzadı ve 2012-2016 yılları arasında da bu seviyede sabit kaldı. Alacak vadelerindeki son artışı; kısmen şirketlerin gardlarını biraz erken düşürmesine kısmen de güçlü büyümeye bağlı kısa vadeli iyimser beklentilere bağlıyoruz (2016 yılında %2,6 olan GSYH büyümesi 2017 yılında %3,2'ye ulaştı). 2018 yılında da benzer bir dinamik olmasını ve küresel alacak vadelerinin bir gün daha uzayarak 67 güne çıkmasını bekliyoruz.

Grafik 1 Küresel Alacak Vadesindeki Değişim ve Küresel Büyüme

Kaynaklar: Bloomberg, Euler Hermes, Allianz Research

Source: Pexels

ALACAKLARINIZA DİKKAT:

ŞİRKETLER İÇİN KRİTİK OLAN BAŞLICA ÖDEME VE İFLAS GÖSTERGELERİNİ İNCELEMELİK İÇİN UYGULAMAMIZI KULLANIN

ÖDEME DAVRANIŞLARI

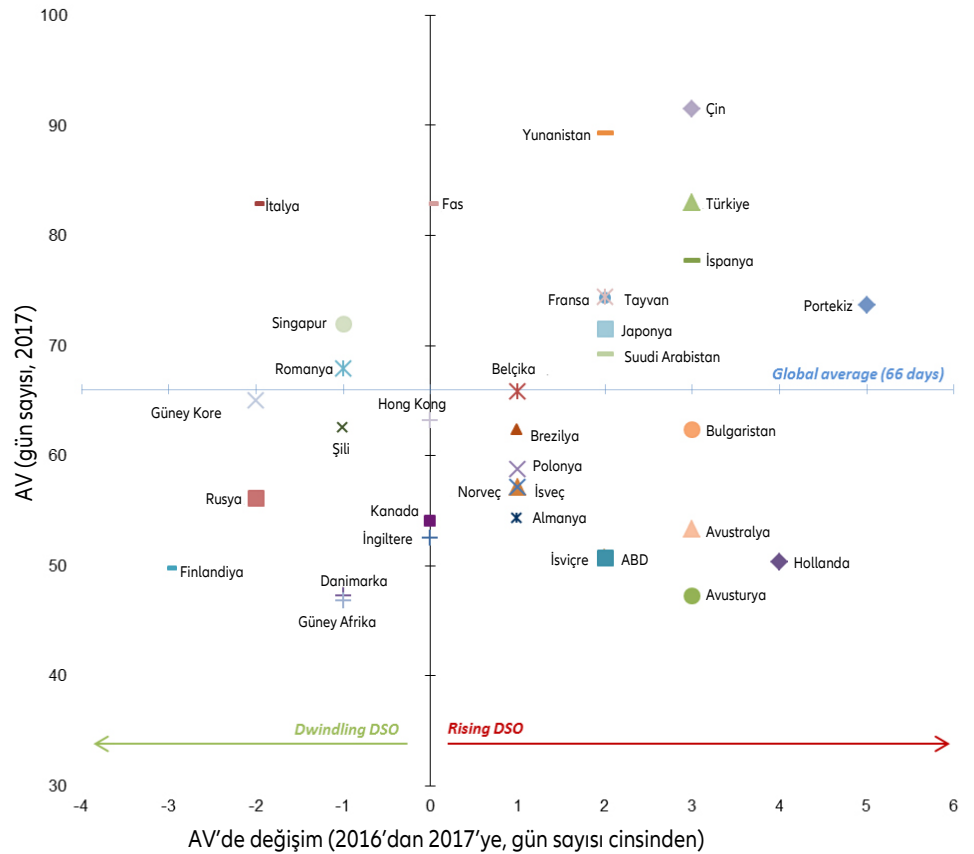
ÖDEME VADELERİ KÜRESEL OLARAK 2 GÜN UZADI: GARDİNIZI ERKEN DÜŞÜRMEYİN!

- 2017 yılında, alacak vadeleri 2 gün artarak 66 güne çıktı. 2018 yılında da 1 gün daha artması bekleniyor.
- Alacak vadelerinde en çok artış, ABD, Euro Bölgesi'nin bir kısmı ve Çin'de görülüyor.
- Elektronik, makine ve inşaat gibi yarı mamul üreten sanayiler en yüksek alacak vadesine sahip

Grafik 2 AV ve ülke bazında AV'de değişim

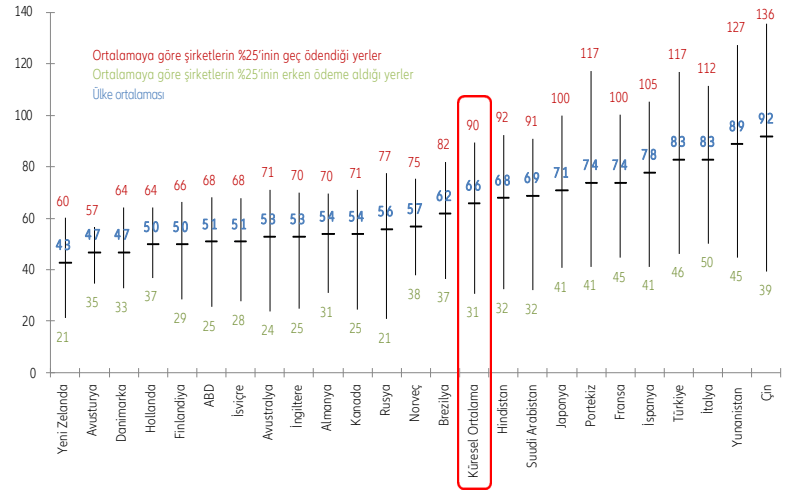
GRAFİK NOTU

2017 yılında ortalama AV'deki artış birçok ülkede gözlenen ortak bir küresel eğilimden kaynaklanıyor. Grafikten görüleceği gibi 2017 yılında AV her üç ülkeden ikisinde artmış durumda. Bu ülkelerin çoğu gelişmiş ülkeler. Ancak, Çin ve diğer bazı Asya ülkeleri ve Türkiye (+3 gün) ve Brezilya (+1 gün) da artışların görüldüğü ülkeler arasında. Çin'de zaten açık arıyla küresel ortalamanın üzerinde olan AV 2017 yılında 3 gün daha arttı. 2018 yılı başında da 92 güne ulaştı. Şunu da not etmek gerekir ki Çin'de 18 sektörden 12'sinde alacak vadelerinde artış var.

GRAFİK NOTU

2017 yılında alacak vadeleri dünya çapında ortalama 2 gün uzayarak 66 güne çıktı. Alacak vadelerinin ortalamada en düşük olduğu ülke 43 gün ile Yeni Zelanda olurken, en yüksek olduğu ülke 92 gün ile Çin. Grafikten de görüleceği gibi, Yeni Zelanda'da ortalamaya göre (43 gün) daha geç ödeme alan şirketlerin %25'inde alacak tahsilatı ortalama 60 güne kadar çıkabiliyor (yine de küresel ortalamasının altında). Ortalamaya göre ödemelerin erken alındığı şirketlerin %25'inde ise alacakların tahsil edilmesi 21 gün kadar kısa sürede gerçekleşebiliyor. Diğer yandan, Rusya'da ortalama AV 56 gün iken bu ülkede ortalamaya göre erken AV'si olan şirketlerin en kısa alacak vadesine sahip %25'lik kısmı alacaklarını 21 günde tahsil edebiliyor (Yeni Zelanda gibi).

Grafik 3 2017 yılında ülkeler bazında AV seviyesi ve dağılımı (gün sayısı)

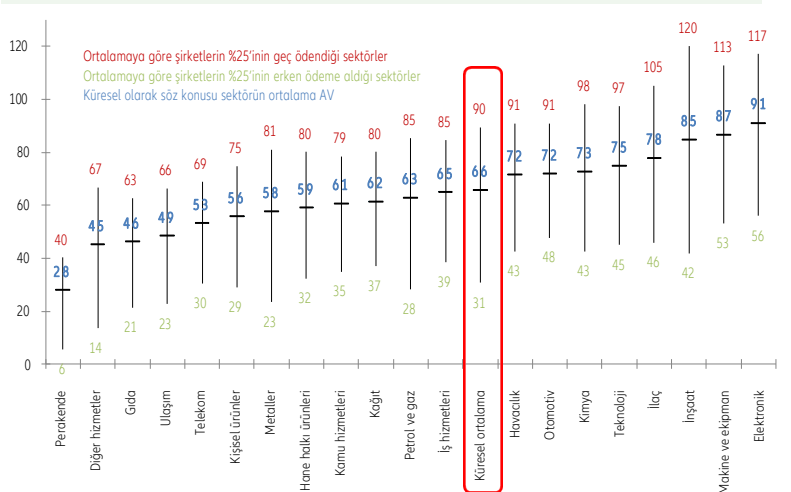

Kaynaklar: Bloomberg, Euler Hermes, Allianz Research

GRAFİK NOTU

Sektörler bazında bakıldığında küresel AV ortalaması 66 gün. Perakendecilik sektörü ortalama 28 günlük AV ile en kısa AV'ye sahip sektör. Ancak bu sektörde de ortalamadan fazla AV'ye sahip firmalar var. Örneğin, AV en uzun olan %25'lik şirket kesimi için bu süre 40 güne kadar çıkabiliyor. Diğer yandan, sektör ortalamasından daha kısa AV'ye sahip %25'lik şirket grubunda alacaklarını 6 günde tahsil edebilen kurumlar da var. Ortalama AV en uzun sektör olan elektronik sektöründe (ortalama AV 91 gün) AV bu ortalamasının da üstünde olan şirketlerden alacaklarını en geç tahsil edebilen %25'lik kesimde alacaklarını ancak 117 günde tahsil eden firmalar da yer alıyor.

Grafik 4 2017 yılında sektörler bazında AV seviyesi ve dağılımı (gün sayısı)

Kaynaklar: Bloomberg, Euler Hermes, Allianz Research

Grafik 5 Küresel AV Sıcaklık Haritası 2017

	Perakende	Diğer hizmetler	Gıda	Ulaşım	Telekom	Kişisel ürünler	Metaller	Hane halkı ürünleri	Kamu hizmetleri	Kağıt	Petrol ve gaz	İş hizmetleri	Havacılık	Otomotiv	Kimya	Teknoloji	İlaç	İnşaat	Makine ve ekipman	Elektronik	Ülke ortalaması
Yeni Zelanda	16	20	47	32	37	40	-	-	41	-	33	54	-	-	-	63	67	55	61	95	43
Güney Afrika	28	33	42	39	44	-	34	-	-	45	17	62	-	-	59	70	77	52	54	67	47
Danimarka	23	32	36	41	-	39	-	34	83	-	55	54	-	-	-	58	50	55	64	51	47
Avusturya	-	38	61	47	-	32	43	-	31	-	73	-	-	27	-	-	-	52	49	-	47
Finlandiya	11	28	29	40	73	43	47	38	-	42	-	54	-	-	-	85	-	37	58	51	50
Hollanda	9	72	44	35	51	35	-	42	-	-	52	60	-	-	57	70	-	42	49	55	50
İsviçre	19	27	39	27	-	47	49	101	67	30	-	62	-	-	74	70	63	49	61	64	51
BİZE.	21	40	36	36	43	41	48	40	51	41	57	57	57	57	57	61	62	57	60	62	51
Birleşik Krallık	14	43	48	42	51	42	34	33	58	56	57	56	53	63	75	76	72	42	75	65	53
Avustralya	28	48	51	44	40	50	47	57	53	49	58	60	93	45	83	62	75	59	62	60	53
Kanada	18	40	34	52	50	42	34	57	44	35	85	54	51	-	38	63	68	56	69	83	54
Almanya	29	48	39	49	42	41	60	38	48	-	53	69	-	68	45	62	77	51	62	66	54
Rusya	26	23	39	26	-	37	60	72	63	43	50	34	75	61	23	68	118	68	65	75	56
İsveç	23	41	51	20	35	48	33	51	15	47	40	66	59	38	92	77	56	67	63	71	57
Norveç	8	31	39	46	31	61	51	-	-	-	73	72	-	-	53	60	48	52	62	71	57
Polonya	36	44	54	44	46	47	38	55	35	55	40	67	60	43	48	69	71	69	87	80	59
Brezilya	60	37	42	39	82	97	44	74	66	67	62	78	58	55	53	71	91	81	56	-	62
Bulgaristan	64	28	59	-	-	66	42	72	89	60	63	22	-	58	72	134	85	79	75	41	62
Şili	64	33	55	61	-	77	53	84	63	-	-	57	-	-	103	-	-	74	115	-	63
Hong Kong	29	43	42	54	41	55	53	63	54	65	81	72	-	82	68	74	102	73	99	82	63
Güney Kore	34	50	46	45	55	57	74	52	73	67	54	52	76	69	64	68	94	63	76	62	65
Belçika	42	56	52	67	62	45	29	-	107	-	-	68	-	-	45	105	67	66	81	71	66
Hindistan	46	62	39	58	37	56	58	58	73	44	58	87	92	58	76	93	76	85	77	101	68
Romanya	26	22	86	64	-	34	45	52	66	53	67	90	55	92	56	-	149	81	81	75	68
Suudi Arabistan	37	45	48	96	105	74	59	92	-	-	-	111	-	-	73	-	-	80	67	154	69
Japonya	23	37	52	51	69	63	89	67	47	88	56	60	117	70	99	72	95	111	108	100	71
Singapur	44	35	52	65	42	74	72	72	89	64	98	70	89	65	80	77	57	85	92	85	72
Portekiz	17	59	66	99	-	-	-	-	48	46	-	120	-	-	-	113	-	96	-	-	74
Fransa	35	80	63	55	56	49	49	64	79	55	96	92	74	53	60	99	63	75	97	78	74
Tayvan	36	36	48	40	39	57	57	58	42	58	61	71	97	78	74	71	78	71	93	99	74
İspanya	20	68	75	46	51	79	54	55	69	49	131	88	-	54	-	109	69	111	93	-	78
Fas	43	75	62	114	-	-	71	-	79	-	46	-	-	-	-	140	95	85	-	-	83
İtalya	41	96	58	73	75	64	-	86	105	-	93	103	55	41	88	98	76	80	91	74	83
Türkiye	28	77	70	31	109	75	57	78	42	87	73	56	-	74	83	134	120	123	107	140	83
Yunanistan	48	65	92	44	-	71	110	108	68	-	20	99	-	-	85	121	-	110	109	-	89
Çin	22	57	37	54	67	61	75	68	56	94	113	91	125	112	84	113	93	123	126	139	92
Sektör ortalaması	28	45	46	49	53	56	58	59	61	62	63	65	72	72	73	75	78	85	87	91	66

Kaynaklar: Bloomberg, Euler Hermes, Allianz Research

Grafiği okumak için notlar:

Daha yeşil bir renk tonu AV'nin daha düşük olduğu bir ülke veya sektöre işaret eder; yani, nakit konsolidasyonunun daha rahat olduğu daha çabuk ödeme alınan bir müşteri portföyü anlamına gelmektedir. Ters şekilde, daha kırmızı bir renk tonu AV'nin uzadığı ülke ve sektörleri işaret eder. Yani, daha zayıf nakit dengesinin olduğu problemler doğuran bir yapıyı.

MindYourReceivables websitesinden verilere ulaşabilirsiniz